

การดัดแปลงนวนิยายวัยรุ่น เป็นภาพยนตร์สำหรับโทรทัศน์

The Adaptation Teen Novels into Movie for Television

พรทิพย์ ธิกำพร. วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.

ฉลองรัฐ เฉมอมาลัยชลมารค. วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.

Phonthip Thikamphon. College of Communication Arts, Rangsit University.

Chalongrat Chermamolamark. College of Communication Arts, Rangsit University.

Email: Pornthip.thi@gmail.com, Chalongrat.c@rsu.ac.th

Received: 25 August 2023; Revised: 17 November 2023; Accepted: 7 November 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “การดัดแปลงนวนิยายวัยรุ่น เป็นภาพยนตร์สำหรับโทรทัศน์” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ระเบียบวิธีวิจัย การวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยสิ่งที่นำมาศึกษา ได้แก่ ภาพยนตร์เรื่อง Sugar Café เปิดตัวรับกันยายนานาน ซึ่งออกอากาศทาง MONOMAX ในปี พ.ศ. 2561 และภาพยนตร์เรื่อง Touchdown Kiss วัยร้ายคว่ำใจพิชิตฝัน ซึ่งออกอากาศทาง MONOMAX เช่นกัน ในปี พ.ศ. 2562 สำหรับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ 1 เพื่อศึกษาการเล่าเรื่องในสื่อนวนิยาย และสื่อภาพยนตร์สำหรับโทรทัศน์ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดัดแปลงนวนิยายไปสู่ภาพยนตร์สำหรับโทรทัศน์ ผลของการศึกษาวิจัยพบว่า การดัดแปลงนวนิยายทั้งสองเรื่องมีกลวิธีที่สำคัญดังนี้ คือ มีการปรับเปลี่ยนตัวเรื่อง มีการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบของนวนิยาย และมีการปรับเปลี่ยนการพัฒนาเรื่อง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการดัดแปลงนวนิยายทั้งสองเรื่องสู่ภาพยนตร์สำหรับโทรทัศน์ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านยุคสมัย ปัจจัยด้านเนื้อเรื่อง ปัจจัยด้านความยาวสื่อ และปัจจัยด้านผู้ผลิตที่ส่งผลต่อกระบวนการผลิต

คำสำคัญ : นวนิยาย, ภาพยนตร์สำหรับโทรทัศน์, การดัดแปลง

Abstract

This research employed qualitative methodology. The research aimed to: 1) investigate narration techniques in novels and movies in TV media and 2) explore factors with impact on the adaptation of a novel into a movie. Data were obtained through textual analysis, document analysis, and in-depth interviews. The research investigated two movies: “Sugar Café” broadcast on MONOMAX in 2018 and “Touchdown” broadcast on MONOMAX in 2019. The results revealed that the novels were adapted into the movies. The stories, novel elements, and plot development were adapted. Factor affecting the adaptation of the novels into the movies included time, story, length of the movie, and the producers.

Keywords: Novels, Movies for TV, Adaptation

บทนำ

ในโลกตะวันตก การนำวรรณกรรมมาผลิตเป็นภาพยนตร์ปรากฏขึ้นเป็นครั้งแรกในยุคบุกเบิกของศิลปะภาพยนตร์ นับตั้งแต่นั้นมาการนำวรรณกรรมมาผลิตเป็นภาพยนตร์ได้ปรากฏเรื่อยมาทุกยุคสมัย และยังคงได้รับความนิยมนับเท่าทุกวันนี้ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่านวนิยายเปรียบเสมือนวัตถุดิบสำรองของภาพยนตร์ ผู้กำกับภาพยนตร์และนักวิชาการทางด้านวรรณคดีศึกษาและภาพยนตร์ศึกษามักมีความเห็นว่าการนำนวนิยายมาผลิตเป็นภาพยนตร์เป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้เพราะเป็นศิลปะการเล่าเรื่องเหมือนกัน (อัมพร เสงี่ยมวิบูล, 2539)

ภาพยนตร์ไทยที่สร้างในประเทศไทยก็เช่นเดียวกับในต่างประเทศที่ส่วนใหญ่มีกมาจกนวนิยายที่ประสบความสำเร็จในวงการวรรณกรรม ดังนั้นวงการภาพยนตร์กับวงการวรรณกรรมจึงใกล้ชิดและอยู่เคียงคู่กัน ภาพยนตร์ที่ประสบความสำเร็จจำนวนไม่น้อยมักดัดแปลงมาจากบทประพันธ์ เพราะสามารถถ่ายทอดเนื้อหาและเรื่องราวในบทประพันธ์ออกมาได้อย่างสมบูรณ์แบบและถูกใจผู้ชม เช่น ภาพยนตร์เรื่อง “แผลเก่า” (พ.ศ.2520) ซึ่งมาจากบทประพันธ์ของ ไม้ เมืองเดิม หรือ “ข้าหลังภาพ” (พ.ศ.2544) จากบทประพันธ์ของ ศรีบูรพา ดังนั้นการนำเอานวนิยายมาแปลงเป็นภาพยนตร์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ผู้เขียนบทภาพยนตร์ที่นำมาจากบทประพันธ์ต้องมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาและความคิดของผู้ประพันธ์ รวมทั้งต้องสามารถตีความเนื้อหาในนวนิยายเรื่องนั้น ๆ เพื่อนำมาแปลงเป็นบทภาพยนตร์ให้เหมาะสมกับการนำเสนอตามแนวทางของศิลปะภาพยนตร์ (ศิววิรัช หงส์จินดาเกศ, 2556)

ปัจจุบันนวนิยายเป็นวรรณกรรมที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านในวงกว้างทุกเพศทุกวัยระดับชั้น จึงมีนักเขียนนวนิยายรุ่นใหม่ ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ และมีผลงานนวนิยายมากขึ้นหลายเรื่องหลายแนว นวนิยายของนักเขียนหน้าใหม่ที่ทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกสนุกโดยมีความคิดสร้างสรรค์ต่างไปจากนักเขียนคนอื่นจึงจะสร้างคามนิยมให้ผู้อ่านอย่างต่อเนื่องได้ นอกจากนั้นสำนักพิมพ์ก็มีส่วนสำคัญที่สนับสนุนนักเขียนหน้าใหม่ กลไกการตลาดก็เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมการผลิตนวนิยายที่ผู้อ่านชื่นชอบ บางสำนักพิมพ์เลือกตีพิมพ์นวนิยายที่มีผู้ติดตามในนิตยสารก่อน หนึ่งในสำนักพิมพ์ที่ประสบความสำเร็จด้านยอดขายและสร้างกระแสคามนิยมการอ่านหนังสือนวนิยายในหมู่วัยรุ่นคือสำนักพิมพ์แจ่มใส ในปี 2559 หนังสือนวนิยายวัยรุ่นของแจ่มใส ขึ้นแท่นซีรีส์โทรทัศน์ที่กลุ่มวัยรุ่นในประเทศไทยให้ความสนใจและติดตามมากที่สุด จากงานประกาศเปิดตัวซีรีส์ของช่อง GMMTV เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2559 ได้มีการพูดถึงซีรีส์ Sotus The Series ที่วางตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง ที่ประสบความสำเร็จในปีดังกล่าว ซึ่งติด 5 อันดับซีรีส์เรตติ้ง (Rating) ดีที่สุดในประเทศไทย เราจะพบว่าสื่อนวนิยาย และสื่อภาพยนตร์ มีการพึ่งพาซึ่งกันและกันไม่สามารถแยกจากกันได้อย่างถาวร ละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ส่วนใหญ่สร้างจากนวนิยาย เมื่อได้รับความนิยมจากผู้ชมสูงก็เป็นการส่งเสริมให้นวนิยายดังกล่าวขายดีในท้องตลาด เนื่องจากผู้ชมที่ชื่นชอบละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์เรื่องนั้นจะพยายามหานวนิยายเรื่องนั้นมาอ่าน

ในปี 2562 ได้เกิดภาวะการณ์แข่งขันด้านภาพยนตร์สูงขึ้น ผู้บริหารวิดีโอสตรีมมิ่งจากต่างประเทศเข้าสู่การตลาดไทยหลายราย บริษัท โมโน เน็กซ์ จำกัด (มหาชน) เจ้าของสถานีโทรทัศน์ช่อง MONO29 หนึ่งในช่องดิจิตอลของประเทศไทย พยายามที่จะสร้างจุดแข็งด้วยการมีคอนเทนต์แตกต่างจากผู้ให้บริการรายอื่น พร้อมเน้นการตลาดสร้างแบรนด์ที่ผู้ชมจดจำ ทำการผลิตภาพยนตร์และซีรีส์ของตนเอง ภายใต้ค่ายโมโน พิกเจอร์ส และโมโน ออริจินอล อาทิ เรื่อง สวयरหัสฆ่า (Blood Valentine) และรสนิน ล่าแวมไพร์ (Bangkok Vampire) เป็นต้น นอกจากนี้ยังสังเกตเห็นทิศทางการตลาดและพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจากเดิมของผู้รับชมโทรทัศน์ที่ดูรายการโทรทัศน์ ละคร และภาพยนตร์ผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น หรือที่เรียกว่า OTT (Over The Top) จึงได้คิดบริการเสริมเป็น Video on Demand ขึ้นบน Platform Online เพื่อตอบสนองพฤติกรรมของผู้รับชมในปัจจุบัน โดยการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ขึ้นมาในชื่อ โมโนแม็กซ์ (MONOMAX) เป็นเว็บไซต์ดูหนังออนไลน์แบบถูกลิขสิทธิ์ มีลักษณะเป็น Multi Platform ที่รองรับอุปกรณ์สำหรับการรับชมที่หลากหลาย ทั้ง Mobile Application เว็บไซต์ MONOMAX และ Smart TV

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้บริการทำให้ทางโมโนแมกซ์ (MONOMAX) ต้องการขยายฐานกลุ่มเป้าหมายไปที่กลุ่มวัยรุ่น โดยการเลือกคอนเทนต์ที่สร้างจากนวนิยายวัยรุ่นเรื่องเปิดตำรับรักนายหน้าหวาน เนื่องจากหนังสือนวนิยายเรื่องดังกล่าวถูกจัดอันดับเป็นหนังสือขายดี อีกทั้งยังถูกพูดถึงบนโซเชียลมีเดียและในกลุ่มวัยรุ่นเป็นอย่างมาก ในขณะที่นำภาพยนตร์เรื่องเปิดตำรับรักนายหน้าหวาน ขึ้นฉายบน MONOMAX นั้น มีผู้รับชมถึง 3,000 คน/วัน ต่อเนื่องกันในระยะเวลา 3 เดือน และยอดผู้สมัครที่เข้ามาดูคอนเทนต์ดังกล่าว โดยเฉพาะเกือบ 10,000 คน ต่อมาจึงได้มีการคัดเลือกนวนิยายวัยรุ่นเรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตฝัน มาสร้างเป็นภาพยนตร์เพื่อตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายวัยรุ่น ซึ่งกระแสตอบรับยังคงดีขึ้นเรื่อย ๆ จึงทำให้บริการมีกลุ่มคนดูที่เป็นวัยรุ่นเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทั้งจากฐานแฟนคลับของหนังสือและกลุ่มแฟนคลับของนักแสดงหลักนั่นเอง

ภาพยนตร์เรื่อง “เปิดตำรับรักนายหน้าหวาน” และ “วัยร้ายคว่ำใจพิชิตฝัน” เป็นภาพยนตร์ที่สร้างจากนิยายวัยรุ่น เขียนโดยนามปากกา TheLittleFinger และ Porshenocchio ตีพิมพ์ภายใต้ลิขสิทธิ์ของสำนักพิมพ์แจ่มใส ซึ่งได้รับความนิยมจากนักอ่านในกลุ่มวัยรุ่นไปจนถึงวัยทำงาน หนังสือนิยายทั้งสองเล่มเริ่มวางจำหน่ายในปี.ศ. 2560 ด้วยจุดเด่นของเนื้อเรื่องที่เต็มไปด้วยความสนุก ครบทุกอารมณ์ มีจุดพลิกผันชวนให้ผู้อ่านอยากติดตามอ่านจนจบเล่ม ส่งผลทำให้ได้ยอดขายจำนวนมาก อีกทั้งยังถูกจัดอันดับเป็นหนังสือนิยายขายดีตามร้านหนังสือชั้นนำต่าง ๆ ติดต่อกันหลายสัปดาห์ รวมถึงกระแสตอบรับที่ได้จากนักอ่านในงานสัปดาห์หนังสืออีกด้วย หลังจากวางจำหน่ายได้ไม่นาน ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ได้รับความติดต่อจากบริษัท โมโน ออร์จินอล เพื่อซื้อลิขสิทธิ์หนังสือนิยายทั้งสองเล่มไปผลิตเป็นภาพยนตร์สำหรับโทรทัศน์

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาการเล่าเรื่องในนวนิยาย และสื่อภาพยนตร์เรื่องเปิดตำรับรักนายหน้าหวาน และเรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตฝัน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดัดแปลงนวนิยายไปสู่ภาพยนตร์สำหรับโทรทัศน์เรื่องเปิดตำรับรักนายหน้าหวาน และเรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตฝัน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดการเล่าเรื่องและองค์ประกอบการเล่าเรื่อง การเล่าเรื่องถูกนำมาใช้ในการอธิบายโดยไม่จำกัดรูปแบบและไม่จำกัดประเภทของสื่อ ไม่ว่าจะเป็นนวนิยาย ละครโทรทัศน์ ปาฐกถา โฆษณา การเทศน์ การรายงานข่าว รวมทั้งคำพูดในชีวิตประจำวัน เมื่อเราอ่านนวนิยายเรื่องหนึ่งจบลง หรือดูภาพยนตร์เรื่องหนึ่งจบลง เราจำได้ว่าใครทำอะไรต่อกัน ผลเป็นอย่างไร เรื่องดำเนินอยู่ในสถานที่แบบไหน นี่คือนิเวศของเนื้อเรื่อง แต่เนื้อเรื่องที่ว่านี้ถูกนำเสนอให้เรารับรู้อย่างไร อันนั้นจะเป็นอีกชั้นหนึ่ง ซึ่ง กาญจนา แก้วเทพ (2553:272) ได้จำแนกองค์ประกอบย่อยของการเล่าเรื่องดังนี้ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก เครื่องแต่งกาย สัญลักษณ์ จุดยืนของผู้เล่าเรื่อง ลีลาท่าทางท่วงทำนองการแต่ง และปรัชญาความคิดของผู้แต่ง

2. แนวคิดการดัดแปลงสื่อ เป็นกระบวนการย้ายการเล่าเรื่องจากสื่อหนึ่งไปยังอีกสื่อหนึ่ง ซึ่งต้องปรับเปลี่ยน ดัดแปลง ตัด หรือเพิ่มเนื้อเรื่องบางส่วน เพื่อให้เข้ากับสื่อที่ดัดแปลง ต้องเข้าใจว่าละครคือละคร หนังสือคือหนังสือก็คือนิยาย เป็นสื่อคนละประเภทกันความแตกต่างต้องถือเป็นธรรมดา แต่ประเด็นหลักของเรื่องจะต้องคงไว้ให้เหมือนกัน ดังคำกล่าวของ นพพร ประชากุล (2538:8) ที่อธิบายว่า การดัดแปลงนี้ต้นฉบับมักเรียกว่า “ตัวบทต้นทาง” ส่วนฉบับที่มีการดัดแปลงหรือปรับเปลี่ยนมาจากต้นฉบับจะเรียกว่า “ตัวบทปลายทาง” โดยมีแบบแผนการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างไว้ดังนี้ การขยายความ การตัดทอน และการปรับเปลี่ยน

3. แนวคิดเกี่ยวกับนวนิยาย นวนิยายเป็นวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน เพราะนวนิยายสามารถเข้าถึงบุคคลในสังคมได้ดีกว่าวรรณกรรมประเภทอื่นๆ นอกจากความสนุกสนานแล้วผู้อ่านยังได้แง่คิดที่น่าสนใจ จึงทำให้นวนิยายประเภทนี้แพร่กระจายเข้าไปในทุกวงการ นอกจากนี้นวนิยายยังได้มีการพัฒนารูปแบบและเนื้อหาออกไปอย่างกว้างขวาง นักเขียนต้องแสวงหาเทคนิคกลวิธีใหม่ ๆ มาเสนอผู้อ่านอย่างสร้างสรรค์แนวคิด จาก ตัวละคร โครงเรื่อง ให้สอดคล้องกับยุคสมัยของสังคมที่เปลี่ยนไป เพื่อสร้างสรรค์งานที่มีสาระคุณค่าอันจะทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ความจินตนาการกว้างขวางออกไป แล้วได้รับประโยชน์จากการอ่านยิ่งขึ้น มาโนช ดินลานสกุล (2547) ได้แบ่งประเภทนวนิยายตามแนวคิดของผู้แต่งไว้ 2 ประเภท ดังนี้ นวนิยายมุ่งฝัน และนวนิยายมุ่งจริง

4. แนวคิดเกี่ยวกับภาพยนตร์ ภาพยนตร์เป็นสื่อที่ให้ทั้งภาพและเสียง คล้ายคลึงกับสื่อวิทยุโทรทัศน์ แต่ภาพยนตร์จะมีการเล่าเรื่องที่กระชับและมักจะจบในตอนเดียว การที่ภาพยนตร์เข้าถึงมวลชนได้ง่ายและสะดวกจึงทำให้สามารถโน้มน้าวให้คนเชื่อได้ง่าย ประกอบกับเทคนิคการสร้างที่ดูสมจริงสมจัง ดังนั้นผู้สร้างภาพยนตร์จึงควรระมัดระวัง เพราะสิ่งที่ปรากฏในภาพยนตร์ล้วนแล้วแต่เป็นจินตนาการของผู้สร้าง ภาพยนตร์ทั้งสิ้น ผู้ชมเป็นแต่เพียงผู้รับข้อมูลทั้งหมดโดยไม่ต้องสร้างจินตนาการเองเลย หรือนำข้อมูลที่ได้รับนั้นจินตนาการต่อ (กาญจนาพิชญ์ ศิริภูมิวนิชย์, 2557)

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เน้นศึกษาที่การเล่าเรื่องและการดัดแปลงข้ามสื่อจากนวนิยายวัยรุ่นมาเป็นภาพยนตร์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Textual Analysis) และการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้อำนวยการสร้างและควบคุมการผลิต และผู้กำกับภาพยนตร์ เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการศึกษาวิจัย สามารถสรุปผลของการวิจัยโดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาการเล่าเรื่องในสื่อนวนิยาย และสื่อภาพยนตร์ จึงได้เลือกนวนิยายจากสำนักพิมพ์ แจ่มใส ในการศึกษา เนื่องจากเป็นสำนักพิมพ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนของกลุ่มผลิตภัณฑ์ ซึ่งมุ่งเน้นไปยังกลุ่มผู้อ่านวัยรุ่นจนถึงกลุ่มผู้อ่านวัยทำงาน อีกทั้งยังเป็นสำนักพิมพ์ที่ทำธุรกิจทางด้านนี้มาอย่างยาวนาน และเลือกนวนิยายที่ขายดีในขณะนั้น ซึ่งได้แก่ เรื่องเปิดตำรับรักนายหน้าหวาน และเรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตฝัน ผลการศึกษาพบว่านวนิยายเรื่องเปิดตำรับรักนายหน้าหวาน และเรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตฝัน ซึ่งเป็นบทประพันธ์ประเภท Jamsai Love Series สำหรับกลุ่มผู้อ่านวัยรุ่น ภายใต้การผลิตของสำนักพิมพ์แจ่มใส จึงอาจมีเนื้อหาบางส่วนที่ได้รับการปรับเปลี่ยนไปบ้าง โดยผู้กำกับและผู้เขียนบทภาพยนตร์มีการปรับเปลี่ยนตัวเรื่อง และมีการตีความเนื้อหาในนวนิยายออกมาใหม่ มีการดำเนินเรื่องตามโครงเรื่องเดิม และปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้เข้ากับควมยาวของสื่อภาพยนตร์ที่มีจำกัดและยุคสมัยมากขึ้น แต่ยังคงแก่นเรื่องไว้คงเดิม ซึ่งผู้กำกับและผู้เขียนบทภาพยนตร์ได้ปรับเปลี่ยนองค์ประกอบสำคัญดังต่อไปนี้

1.1 การปรับเปลี่ยนองค์ประกอบ

1.1.1 ตัวละคร ลักษณะของตัวละครในภาพยนตร์เรื่องเปิดตำรับรักนายหน้าหวาน และเรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตฝันนั้น ตัวละครหลักส่วนใหญ่ยังคงบุคลิกและลักษณะนิสัยตามนวนิยายต้นฉบับ แต่มีการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบแก่ตัวละครอื่น ๆ เช่น เจินย ในเรื่องเปิดตำรับรักนายหน้าหวาน ตามนวนิยายเป็นผู้หญิงที่มีความรู้เกี่ยวกับการดูดวงทางศาสตร์ตะวันตก ถูกปรับเปลี่ยนให้มีความรู้และความเชื่อแบบไทย ทั้งเรื่องการบูชาวัตถุมงคล ฮวงจุ้ย เสื้อผ้าสีมงคล เพื่อให้เข้ากับบริบทของสังคมไทย

1.1.2 ฉาก ในภาพยนตร์เรื่องเปิดตำรับรักษานายหน้าหวาน และเรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตผืนนั้น มีการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบที่แตกต่างกัน แต่ยังคงจากสำคัญและเค้าโครงเรื่องตามนวนิยายต้นฉบับไว้ เช่น ภาพยนตร์เรื่องเปิดตำรับรักษานายหน้าหวานมีการปรับให้ร้านของพระเอกและนางเอกตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามกันเพื่อเพิ่มเส้นเรื่องใหม่เข้าไป ซึ่งแตกต่างจากนวนิยายที่ทั้งสองร้านตั้งอยู่ห่างกัน ทางด้านภาพยนตร์เรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตผืนจากเดิมผู้เขียนนวนิยายแต่งอิงจากฝั่งตะวันออก จากและโรงเรียนในนวนิยายเป็นเมืองที่สมมติขึ้นมา จึงได้มีการนำมาตีความใหม่ให้ฉากและโรงเรียนดังกล่าวเกิดขึ้นที่กรุงเทพมหานคร โรงเรียนมีลักษณะเป็นโรงเรียนนานาชาติเนื่องจากรูปแบบนักเรียนและการเรียนการสอนที่หลากหลายมีความคล้ายคลึงกับโรงเรียนในต่างประเทศ

1.1.3 แก่นของเรื่อง ภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องยังคงรักษาแก่นเรื่องของนวนิยายไว้เช่นเดิม โดยแก่นของนวนิยายและภาพยนตร์เรื่องเปิดตำรับรักษานายหน้าหวาน คือ คู่แข่งทางการค้าคู่สู้รัก ที่เล่าเรื่องความรักของพระเอกกับนางเอกผ่านร้านเครื่องดื่มสองร้าน พร้อมกับให้หลักคิดสำคัญว่าร้านเครื่องดื่มทุกร้านย่อมมีสูตรและเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่จำเป็นต้องขโมยสูตรของร้านคนอื่น ทุกอย่างอยู่ที่การเรียนรู้และมันคิดค้นสูตรส่วนแก่นของนวนิยายและภาพยนตร์เรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตผืน คือ การเดินทางไปสู่ความฝันอย่างไม่ลดละ ความพยายามของตัวละครหลัก ซึ่งแก่นเรื่องนี้เป็นประเด็นสำคัญที่นักเขียนนวนิยายเน้นย้ำเสมอไว้ในนวนิยาย

1.1.4 ความขัดแย้ง ภาพยนตร์เรื่องเปิดตำรับรักษานายหน้าหวานและเรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตผืน ยังคงรักษาความขัดแย้งระหว่างตัวละครหลักไว้เช่นเดิมเหมือนในนวนิยาย ทางด้านภาพยนตร์วัยร้ายคว่ำใจพิชิตผืนมีการปรับเปลี่ยนความขัดแย้งระหว่างตัวละครบางส่วนเนื่องจากข้อจำกัดทางด้านสื่อจึงมีการตัดตัวละครที่ไม่เกี่ยวข้องออกและนำไปรวมเป็นตัวละครเดียวกัน แต่สิ่งที่ภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องเน้นย้ำมากขึ้นกว่าในนวนิยายคือ ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครหลัก คือ บั้นชา และเซอริล ใช้เสียงพากย์ร่วมกับการแสดงถึงความรู้สึกนึกคิดภายในใจของตัวละคร นอกจากนี้จะทำให้ผู้ชมเข้าใจความคิดและสิ่งที่ภาพยนตร์ต้องการสื่อสารออกมาแล้วนั้น ยังทำให้ภาพยนตร์มีมิติและน่าติดตามรับชมมากขึ้น

1.1.5 มุมมองการเล่าเรื่อง ในนวนิยายกับภาพยนตร์เรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตผืนมีการเริ่มเรื่องและปิดเรื่องที่เหมือนกัน แต่สำหรับการเริ่มเรื่องในภาพยนตร์เปิดตำรับรักษานายหน้าหวานไม่เหมือนกับนวนิยายต้นฉบับ วิธีการเล่าเรื่องในภาพยนตร์มีการเปิดเรื่องด้วยฉากร้านเครื่องดื่มสองร้านที่มีความตรงกันข้ามกันร้านชงชาที่เงียบเหงาไร้ซึ่งลูกค้าแตกต่างจากร้านกาแฟที่คึกคักไปด้วยลูกค้าจำนวนมาก ซึ่งเป็นการบังคับให้ตัวละครหลักต้องลงมือทำอะไรสักอย่างเพื่อปกป้องร้านชาของครอบครัวไว้ ผู้เล่าเรื่องในภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องเป็นตัวละครหลัก จะใช้การเล่าเรื่องจากมุมมองของบุคคลที่หนึ่ง (The First-Person Narrator) ซึ่งเป็นมุมมองของผู้ที่ประสบกับเรื่องราวนั้นโดยตรง และยังเพิ่มการเล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน (The Omniscient Point of view) เข้าไปด้วย เพื่อให้เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของตัวละครอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวละครหลัก

1.2 การปรับการพัฒนาเรื่อง

จากการศึกษาวิจัยพบว่า การดัดแปลงครั้งนี้ มีการปรับการพัฒนาเรื่องดังนี้

1.2.1 การเปิดเรื่อง ในนวนิยายกับภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องนั้นมีความเหมือนกัน แต่ในภาพยนตร์จะให้น่าสนใจมากกว่าเพื่อให้คนดูรู้สึกเห็นใจตัวละครหลักโดยใช้ความขัดแย้งระหว่างตัวละครเป็นการเปิดเรื่องเพื่อบังคับให้ตัวละครหลักตัดสินใจทำบางสิ่งบางอย่าง

1.2.2 การดำเนินเรื่อง ภาพยนตร์เรื่องเปิดตำรับรักษานายหน้าหวานมีการเพิ่มเส้นเรื่องความสัมพันธ์ในวัยเด็กของตัวละครหลักเข้าไป ส่วนภาพยนตร์เรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตผืนมีการตัดทอนเนื้อเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้อง กับแก่นเรื่องออกไป แต่ทั้งนี้ภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องมีส่วนที่เหมือนกันคือ การเพิ่มตัวละครชายเข้าไปเพื่อเน้นย้ำการตลาดที่ต้องการเจาะกลุ่มคนดูผู้หญิงช่วงวัยรุ่น

1.2.3 การปิดเรื่อง ภาพยนตร์เรื่องเปิดตำรับรักษานายหน้าหวานเพิ่มการตีความใหม่เข้าไป หลังจากตัวละครหลักทำภารกิจสำเร็จ ร้านชาถูกเปลี่ยนเป็นชื่อของตัวละครหลักเพื่อสอนให้ผู้ชมอยู่กับปัจจุบันอย่ายึดติดกับสิ่งที่ผ่านมาจากเดิมในนวนิยายตอนจบร้านชายังคงเป็นชื่อเดิมตั้งเปิดเรื่อง ในส่วนของภาพยนตร์วัยร้ายคว่ำใจพิชิตผืนนั้นยังคงการปิดเรื่องตามนวนิยายต้นฉบับไว้เหมือนเดิม

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดัดแปลงนวนิยายเรื่องเปิดตำรับรักษานายหน้าหวาน และเรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตฝัน ผลการศึกษา พบว่า มีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดัดแปลง สามารถแบ่งได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านยุคสมัย ผู้ควบคุมการสร้างและผู้กำกับภาพยนตร์มีการปรับบทบาทยนตร์ให้เข้ากับยุคสมัยมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับเรื่องความเชื่อของตัวละครเจเนยในภาพยนตร์เรื่องเปิดตำรับรักษานายหน้าหวาน เพื่อให้เข้ากับยุคสมัยและบริบทของสังคมไทย และมุมมองต่อความรักระหว่างชายรักชาย ที่ได้รับการยอมรับและเปิดกว้างมากขึ้นในสังคมไทยยุคปัจจุบัน จึงมีการคัดเลือกนักแสดงชายมาแสดงในภาพยนตร์เพิ่มมากขึ้นเพื่อเป็นจุดขายของภาพยนตร์ทั้งสองเรื่อง

2.2 ปัจจัยด้านเนื้อเรื่อง ผู้กำกับและผู้เขียนบทภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนัก แม้ภาพยนตร์เรื่องเปิดตำรับรักษานายหน้าหวานจะมีการเพิ่มเส้นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในวัยเด็กระหว่างพระเอกกับนางเอกลงไปในภาพยนตร์เพื่อให้คนดูรู้สึกต่อเนื่องกับความรักของทั้งคู่เมื่อได้กลับมาเจอกันอีกครั้ง แต่ผู้กำกับและผู้เขียนบทภาพยนตร์ยังคงรักษาแก่นเรื่องเดิมไว้คือ คู่แข่งทางการค้าคู่รัก ที่ถ่วงถ่วงเรื่องราวผ่านร้านเครื่องดื่มสองร้าน

2.3 ปัจจัยด้านผู้ผลิต ภาพยนตร์เรื่องเปิดตำรับรักษานายหน้าหวานและเรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตฝัน เป็นภาพยนตร์ที่ผลิตภายใต้บริษัท โมโน เน็กซ์ จำกัด (มหาชน) เนื่องจากการผลิตภาพยนตร์เพื่อทดลองเจาะกลุ่มตลาดคนดูวัยรุ่น จึงมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณทำให้ฉากในภาพยนตร์บางฉากไม่สมจริง และทางผู้ผลิตมีการเพิ่มบทบาทให้กับตัวละครเพื่อเชื่อมโยงมายังผลิตภัณฑ์ในเครือ เช่น ความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ย การสวมเสื้อผ้าสีมงคล เพื่อใช้ภาพยนตร์ทำการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ Horolive ของบริษัท

2.4 ปัจจัยด้านความแตกต่างของสื่อ ภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องมีการตัดทอนโครงเรื่องที่ไม่น่าสนใจออกเนื่องจากเนื้อหาในนวนิยายมีขนาดยาว แต่ภาพยนตร์มีข้อจำกัดด้านสื่อประมาณ 2 ชั่วโมง การเล่าเรื่องทั้งหมดตามนวนิยายย่อมไม่เพียงพอ ผู้กำกับและผู้เขียนบทภาพยนตร์จึงตัดทอนโครงเรื่องที่ส่งผลต่อการกระทำของตัวละครหลัก หรือเรื่องราวที่เล่าถึงชีวิตประจำวันออก เพราะพูดถึงแค่ชีวิตอีกด้านของตัวละครหลัก จะเห็นได้จากภาพยนตร์เรื่องเปิดตำรับรักษานายหน้าหวานได้ตัดฉากที่เกิดขึ้นในโรงเรียนออกทั้งหมด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการดัดแปลงนวนิยายวัยรุ่นมาเป็นภาพยนตร์สำหรับโทรทัศน์ พบว่ามีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของนักวิจัยหลายท่าน อาทิ ศรุต รัตนวิจิตร (2555) ที่ระบุว่า สื่อละครเวที ละครโทรทัศน์ แอนิเมชัน และภาพยนตร์ต่างมีข้อจำกัดด้านระยะเวลา ในสื่อต่าง ๆ มีการดัดแปลงการดำเนินเรื่องให้มีความเหมาะสมกับการนำเสนอโดยมีทั้งการตัดเหตุการณ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกันกับตัวละครเอกของเรื่องออกไป รวมถึงตัดคำพูดและวาทะของตัวละครให้มีความกระชับมากขึ้น ซึ่งต่างไปจากบทละครที่ผู้รับสารสามารถใช้เวลาเสพบทละครในระยะเวลาที่ไม่จำกัด แต่สื่อละครเวที ละครโทรทัศน์ แอนิเมชัน และภาพยนตร์ต่างมีข้อจำกัดด้านเวลาที่เกิดขึ้นทั้งจากปัจจัยด้านคนดูที่จะต้องรับสารในเวลาติดต่อกันโดยที่ไม่สามารถหยุดพักได้เหมือนอ่านบทละคร ถ้าระยะเวลาของสารมีมากเกินไปอาจทำให้คนดูสมาธิหลุดไปก่อนได้ ดังเช่น ภาพยนตร์เรื่องเปิดตำรับรักษานายหน้าหวาน ผู้กำกับและผู้เขียนบทได้ตัดฉากที่เกิดขึ้นในโรงเรียนออกทั้งหมด เพราะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจหรือการกระทำของตัวละครหลัก เพื่อให้สามารถเล่าเรื่องครอบคลุมในเวลา 2 ชั่วโมง หากเกินอาจจะทำให้คนดูรู้สึกเบื่อหน่ายและไม่อยากติดตามรับชมภาพยนตร์

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรทัพร ศรีจันทร์ (2551) ที่กล่าวว่า ข้อจำกัดด้านระยะเวลา มีผลต่อการเล่าเรื่องใหม่ ได้แก่ การรวบรัดหลายเหตุการณ์เข้าด้วยกัน รวมถึงการรวมบทบาทที่สำคัญของตัวละครหลายตัวให้เป็นพฤติกรรมของตัวละครเดียวกัน จึงมีทั้งการรวมฉาก สลับฉาก และเรียบเรียงเหตุการณ์ใหม่ ดังเช่น ภาพยนตร์เรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตฝัน ในนวนิยายต้นฉบับผู้เขียนได้แต่งอิงตามตะวันออกโดยสร้างเมืองสมมติขึ้น ทางผู้กำกับและผู้เขียนบทภาพยนตร์จึงทำการตีความสถานที่ขึ้นมาใหม่ จากเดิมเป็นโรงเรียนในต่างประเทศปรับมาเป็นโรงเรียนนานาชาติที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย

อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิรมน สังข์ชัย (2560) ที่พบว่า คุณลักษณะของบทประพันธ์ที่เหมาะสมในการเลือกสรรมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ ในนวนิยายเรื่องนั้นควรมีสถานการณ์มากกว่า 1 สถานการณ์ในเรื่อง เพื่อให้เนื้อเรื่องเพียงพอสำหรับผลิตละครโทรทัศน์ ซึ่งผู้เขียนบทสามารถนำสถานการณ์ที่ปรากฏในนวนิยายมาเลือกใช้ได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ทุกสถานการณ์หรือสามารถต่อยอดเรื่องราวจากสถานการณ์ที่มีในนวนิยายได้ ซึ่งในนวนิยายเรื่องเปิดตำรับรักนายหน้าหวานและเรื่องวัยร้ายคว่ำใจพิชิตฝันมีวัตถุดิบเพียงพอต่อการเขียนบทภาพยนตร์ ผู้กำกับและผู้เขียนบทเพียงแค่คัดเลือกฉากโดยยึดแก่นเรื่องเป็นหลักมาใช้ในการเขียนพร้อมกับขยี้กับฉากนั้น ๆ ให้สนุกมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงการดัดแปลงนวนิยายมาเป็นภาพยนตร์ในวงการโทรทัศน์และวงการภาพยนตร์ต่อไป เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานดัดแปลงในวงการสื่อที่เกี่ยวข้อง
2. แวดวงวิชาการสามารถนำองค์ความรู้จากงานวิจัยฉบับนี้ไปประยุกต์ใช้สำหรับการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาต่อไปได้

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาดัดแปลงนิยายจากสำนักพิมพ์อื่น ๆ ที่ได้รับความนิยม นอกเหนือจากสำนักพิมพ์แจ่มใส เพื่อให้เห็นแง่มุมการดัดแปลงที่หลากหลายมากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการดัดแปลงนวนิยายต่างประเทศมาเป็นภาพยนตร์สำหรับโทรทัศน์ไทย จะทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการดัดแปลงข้ามวัฒนธรรม
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการดัดแปลงนวนิยายไปเป็นสื่อประเภทอื่น ๆ เช่น ละครโทรทัศน์ แอนิเมชัน หรือภาพยนตร์สั้น จะทำให้เห็นถึงความแตกต่างของการเล่าเรื่องในสื่อต่าง ๆ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร เช่น ตัวละครมีหลายมิติ เหตุการณ์ที่สำคัญถูกหยิบยกมาใช้ทั้งหมดทำให้เจาะลึกในเนื้อเรื่องมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กาญจน์พิชญ์ ศิริภูมิวนิชย์. (2557). *การเล่าเรื่องข้ามสื่อในการ์ตูนไทยของเอกสิทธิ์ ไทรรัตน์*. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์].
- กาญจนา แก้วเทพ. (2553). *แนวพินิจใหม่ในสื่อสารการศึกษ*. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- จิรมน สังข์ชัย. (2560). *การดัดแปลงนวนิยายชุดผ้า ของ พงศกร เป็นบทละครโทรทัศน์*. [วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย].
- นพพร ประชาณุกุล. (2542). “การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ที่สัมพันธ์กับวิธีการเล่าเรื่องสื่อมวลชน” ใน *อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ และคณะ. จิตทัศน์ทางสังคมในภาษาสื่อสารมวลชน: ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ มิวสิควิดีโอ ข่าว และโฆษณา*. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โครงการสื่อสันติภาพ.
- บริษัท โมโน เน็กซ์ จำกัด (มหาชน). (2562). *รายงานประจำปี*. เอกสาร. บริษัท โมโน เน็กซ์ จำกัด (มหาชน). กรุงเทพฯ.
- มาโนช ดินลานสกุล. (2547). *การอ่านและการเขียนบันเทิงคดี*. มหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา: สำนักพิมพ์.
- วรเทพ ศรีจันทร์. (2551). *การเล่าเรื่องและการดัดแปลง เดธไนต์ ฉบับหนังสือการ์ตูน แอนิเมชันภาพยนตร์และนวนิยาย*. [วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- ศรุต รัตนวิจิตร. (2555). *การดัดแปลงข้ามสื่อ ละครเรื่อง “แม็คเบธ” ของวิลเลียม เชกสเปียร์*. [วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- ศิววิฑู หงษ์จินดาเกศ. (2556). *จากนวนิยายสู่ภาพยนตร์จากภาพยนตร์สู่นวนิยาย : กรณีศึกษาภาพยนตร์เรื่อง “หมากรุก” และ “ฟ้าทลายโจร”*. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- อัมพร เสี่ยงมวิบูล. (2539). *จากนวนิยายสู่ภาพยนตร์ : กรณีศึกษาเรื่อง “พร้อม เอ็มเพอร์เรอร์ ทุ ชิตเซ่น”*. [วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- อุมาพร มะโรณี. (2551). *สัมพันธ์บทของการเล่าเรื่องในสื่อการ์ตูน ละครโทรทัศน์ และนวนิยาย*. [วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].